

Recesja impulsem

Wskutek kryzysu finansowego rynek pracownika szybko przeobraził się w Polsce w rynek pracodawcy. Jednak spowolnienie gospodarcze wcale nie musi oznaczać dla branży outsourcingu HR tylko kłopoty. Może być szansą dla outsourcerów na wypracowanie jeszcze większych zysków.

Gospodarczy boom, mnóstwo ofert pracy dla specjalistów, jak i robotników za pieniądze, o jakich wcześniej nie marzyli. Taka była sytuacja jeszcze w 2007 r. i na początku 2008 r. Pracownicy nie martwili się o utratę zatrudnienia, bardziej przedsiębiorcy obawiali się, że stracą kluczowe osoby.

Wobec rynku, który stał się rynkiem pracownika, a firmy zmuszone były do podnoszenia wynagrodzeń, oferowania coraz większej liczby pozapłacowych bonusów. Pracownicy i tak często odchodzili z firm. Część z nich zmieniała pracodawcę w Polsce, inni wyjeżdżali za granicę, gdzie mimo taniejącego euro wciąż opłacało się pracować.

Analiza

Jeszcze w pierwszych trzech kwartałach 2008 r. na rynku był niedobór pracowników. Firmy próbując sobie z tym radzić coraz częściej sięgały po pracowników zagranicznych. Oczywiście w tym pomagały im firmy specjalizujące się w outsourcingu rekrutacji. W pierwszej połowie 2008 r. liczba obcokrajowców pracujących w Polsce szacowana była na około 30 tys. Ta wartość jednak uwzględniała pracowników zatrudnionych legalnie. Na czarno mogło u nas pracować nawet 400 tysięcy cudzoziemców.

Większość z nich stanowili obywatele Ukrainy, Wietnamu i Chin. Pracownicy z krajów byłego Związku Radzieckiego zatrudnieni byli głównie w branży budowlanej, z kolei Wietnamczycy w gastronomii.

Nasze przedsiębiorstwa próbowały także zaaktywizować osoby, które skończyły 50 lat. Oferty do takich osób kierowały głównie firmy produkcyjne oraz z branży call center.

Pracodawcom w jeszcze większej aktywizacji starszych osób próbował pomóc rząd, który w październiku 2008 r. przyjął program „Solidarność pokoleń”. Jego zadaniem było wydłużenie aktywności zawodowej pracowników po 50. roku życia. Na pakiet rozwiązań zwiększających zatrudnienie złożyły się m.in.: obniżenie kosztów pracy związanych z zatrudnieniem pracowników 50+, zmiana systemu szkoleń i podnoszenia kwalifikacji oraz wprowadzenie elastycznych form zatrudnienia.

Te ostatnie zyskiwały w ostatnim roku coraz większą popularność w naszym kraju. Według raportu „Trendy

HRM w Polsce” sporządzonego przez Deloitte i Polskie Stowarzyszenie Zarządzania Kadrami, 29% polskich firm wdrożyło w 2008 r. elastyczne formy zatrudnienia, a kolejne 18% wdrażało tego typu rozwiązania.

Mniej zleceń, mniej „czasowników”

Jednak pod koniec roku problem pozyskania czy zatrzymania w firmie pracownika przestał w zasadzie istnieć. Sprawił to kryzys finansowy, który dotarł do Polski i całkowicie zmienił obraz rynku pracy. To już nie pracownicy dyktowali warunki płacowe, lecz pracodawcy. Rosła stopa bezrobocia, w grudniu osiągnęła poziom 9,5%.

W grudniu spadła liczba ofert zatrudnienia zgłoszonych do urzędów pracy; było ich 46,3 tys., czyli o 14,2 tys. mniej niż w listopadzie. W porównaniu do 2007 r. do urzędów napłynęło 100 tys. mniej ofert.

Ta sytuacja odbiła się na branży usług pracy tymczasowej. Firmy, głównie z sektorów motoryzacyjnego, budowlanego, elektronicznego czy meblarskiego, zaczęły redukować liczbę „czasowników”.

– Nieznaczny spadek zamówień zaobserwowaliśmy w branży finansowej i transportowej, natomiast w sektorze usług i w branży spożywczej agencje zatrudnienia wciąż świadczyły usługi na poziomie porównywalnym do roku poprzedniego, czasem nawet z niewielką tendencją wzrostową – mówi Monika Ulatowska, ekspert ze Stowarzyszenia Agencji Zatrudnienia.